

TAHAN KA SINNA LASTE-AEDA! Kaheaastane Annabel vaatab aia tagant, kuidas lapsed mängivad Viimsi uues Pargi lasteaias. Tema saaks siia lasteaeda võibolla pooleteise aasta pärast.

Uued elamurajoonid kerkivad pealinna lähedale kiiremini kui lasteaiad. Tallinna sees on lasteaiad aga vales kohas.

Liiga vähe lasteaiakohti

Helen Urbanik

helen.urbanik@ekspress.ee

Kaheaastane **Annabel** kolib suvel Tallinnast Viimsisse Haabneeme külla. Siis saab valmis pisikese tüdruku vanemate uus maja.

Annabeli ema registreeris enda ja lapse juba Viimsi valla elanikuks. Ta pani tütre siin ka lasteajajärjekorda. Ent kuigi Viimsis on kolm lasteada, saaks Annabel hakata kodu lähedal lasteaias käima alles sügisel 2004!

Praegu käib Annabel Õismäel eralasteaias, kus kuu maksab 2500 krooni. Pärast Viimsisse kolimist tuleb vanematel veel vähemalt aasta põigata enne kesklinna töötleminekut Õismäele ja õhtul ringiga tagasi. Lähemale nad Annabelile lasteaiakohta ei leidnud.

"Muudkui kutsuvad Viimsisse elama, aga kuhu lapsed panna?" küsib Annabeli ema.

Nõudmine ületab pakkumise

"Mõnus kodu mere kaldal!" kõlab uue Viimsi elamurajooni reklaam. Poolsaarel on ühed kõrgemad kinnisvarahinnad Eestis. Kuid mitnemiljonise maja muretsenud peresid tabab üllatus: laps ei saagi kohe lasteaeda.

Uute elanike varustamine lasteaiakohtadega on koolieelse lasteasutuse seaduse kohaselt omavalitsuse kohustus. Viimsi noorsoo- ja haridusspetsialistile **Kadi Bruusile** tuleb seda seadust tihti meelde pahased vanemad, kes ei saa oma last kodu lähedale lasteaeda panna.

Viimsi munitsipaallasteaedades on praegu kokku 326 kohta.

Nende ühine järjekord ripub internetis. Siin on kirjas 817 lapse nime, järjekorda pannakse isegi vastsündinud. On näha, et nõudmine ületab pakkumise üle kahe korra.

Äsja Viimsisse kolinutele võib tunduda, et nende järeltulijatele ei mõtle keegi. Tegelikult toimus vallas läinud aastal negatiivse iibega Eesti kohta erakordne sündmus. Avati uus Pargi lasteaed. Esimest korda kümne aasta jooksul projekteerisid Eesti arhitektid spetsiaalse lasteaiahoone.

Moodsal majal on mättakatus, lastele paraja kõrgusega aknad ja projektoritega valgustatud lava. Lasteaia ehitamiseks võttis vald esimest korda laenu: 10 miljonit krooni (sama soojaga ehitati 15 miljoni eest veel spordihoone).

"Ja nurgakivi panekule ei tulnud mitte ühtki ajakirjanikku!" ärritub abivallavanem **Jaan Alver**. Koolide sulgemine müüb lasteaias avamisest paremini.

Viimsisse neli uut lasteaeda

"Muidugi tahame kinnistada valda elanikke ja tekitada infrastruktuuri," ütleb Alver. "Aga see ei teki kohe." Pargi lasteaias planeerimine Viimsisse algas kolme aasta eest. Kuid 80kohaline lasteaed jäi väikeseks juba valmimise hetkel. "Selle oleks võinud rahulikult ehitada 120kohalise," tunnistab Alver. Ja ikka oluksid paljud lapsed ukse taga.

Tuleval aastal avatakse Haabneemes veel üks uus, 120kohaline lasteaed. Tähelepanuväärne on, et valla panus on seekord vaid maa ja hoonestusõigus, ehitab ja haldab erafirma (OÜ Spellmann). Vald hakkab neile

maksma iga lapse pealt kuus 3000 krooni.

Lähitulevikus on Viimsis kavas veel kaks 40kohalist lasteaeda.

Kas siis saavad kõik uusviimsilased oma järeltulijad kodu lähedale lasteaeda panna, ei tea. Millele peaks vald lasteaedu planeerides toetuma? Abivallavanem Alveri laual on Hansapanga uurimus, mis põhineb statistikaameti andmetel. Aastaks 2003 ennustati Viimsile pisut alla 8000 elaniku. Praegu on siin inimesi 10 000 – nii suur pidi valla elanikkond olema alles aastal 2015.

"Mis siis, kui see kõik on mull?" küsib Alver kinnisvaraarendajate plaanidele viidates. Vald hakaku lapsi kas või sisse vedama – nemad peavad lasteaiapidajale tagama, et kohad oleksid täis.

Ettemaksu ei saa

Riik andis omavalitsusele kohustuse lasteasutusi rajada, raha nende ehitamiseks aga mitte. Ainus allikas on elanike tulumaks. Valla kassasse laekuvad aga ainult nende inimeste maksud, kes on elanikeregistris.

"Mulle ei meeldi selline suhtumine – elan veel Õismäel, aga andke mulle juba lasteaiakohti!"

Jaan Alver,
Viimsi abivallavanem

Viimsi hakkas juba nelja aasta eest maksma sünnitoetust 5000 krooni kuus. Inimesed registreerisid ennast valla elanikuks, võtsid raha välja ja kadusid.

Tänavu saavad sünnitoetust ainult need, kes kanti elanikeregistrisse hiljemalt möödunud aasta lõpuks. Vald tahab kindlustada, et tulumaks laekuks Viimsisse, ja vältida sotsiaalhüvede jagamist ettemaksuna.

Abivallavanem Alveri meelest pole Annabeli vanemate ootused realistlikud: "Mulle ei meeldi selline suhtumine – elan veel Õismäel, aga andke mulle ettemaksuna juba lasteaiakohti!"

Kas perel on Viimsis kinnisvara või mitte, pole vallale oluline. Noorsootööspeialist Bruus kriipsutas hiljuti lasteaiakohajärjekorras värvilise markeriga läbi kõik nimeid, kes pole valla elanikeregistris. Neid oli üle poole.

Tallinna üks uus lasteaed

Uute lasteaedade valmimiseni käivad Viimsi lapsed Tallinna lasteaedades ja vald maksab nende eest linnakassasse pearah. Tänavusest aastast saavad kohamaksu toetust 1500 krooni kuus ka Tallinna eralasteaedades käivad Viimsi lapsed.

Tallinnas on praegu haridusameti andmetel 123 munitsipaallasteaeda, milles on 15 300 kohta. Pealinna lasteaedades käib koguni 32 eri linna ja valla lapsi.

Annabeli vanemate tee peale jäävates Pirita ja Merivälja ning kesklinna lasteaedades täidavad tõenäoliselt kõik kohad linnalapsed ja Annabel sinna ei mahu. Linnavalitsusel ei ole aga mõtetki sinna uusi lasteaedu ehitada, sest linna elanikeregistris olevate laste vajadused on

rahuldatud. Ainsat uut lasteaeda plaanib Tallinn praegu Nõmmele.

Lasteasutuste ehitamine Tallinna on mõtetu ka sellepärast, et elanikke jääb kiiresti vähemaks. Haridusameti andmetel ennustatakse aastaks 2025 pealinna elanikkonna vähenemist 5000 inimese võrra. Linnas koolis käivate õpilaste arv kahaneb ennustuse kohaselt aga käesoleva aastaga võrreldes koguni 16 500 võrra!

Raiud ühe pea maha, kasvab uus asemele

Need inimesed rändavad piirkonda, mida linn nimetab tagamaaks. Näiteks Saue, Saku, Rae, Harku või Viimsi valda. Tagamaale ennustatakse 2025. aastaks 45 000 uut elanikku!

Vallajuhid vaatavad murelikult kinnisvaraarendajate plaane. "Kaheaasta eest tundus, et olemasolevatest lasteaedadest piisab," ütleb Rae abivallavanem **Vello Voog**. Vahepeal on noored pered ostnud üles talukohti ja kortereid, valda on kerkinud uusi elanikke. "Järsult tekkisid järjekorrad." Lasteaiakohta ootab praegu 50 last.

Esialgu tahab Rae vald olukorda leevendada vanadele lasteaedadele rühmade juurde ehitamisega. Samamoodi tehti ka Sakus. Kuid lasteajajärjekord kasvab uuesti tagasi nagu lohe maharaiutud pea.

Harku vald valis naabritest kõige äärmuslikuma tee. Harku uue (tuhande elanikuga asula lasteaed paiknes seni ühe korteri kahes toas) ja Tabasalu lasteaias ehituseks korraldati konkurss ning vald müüs ka maa ehitajale. Uutes lasteaedades on neli rühma, kuid vajaduse korral saab neile uusi rühmi juurde ehitada.